

17 КВІТНЯ — КОМУНІСТИЧНИЙ СУБОТНИК

Широкий відгук в країні дістав заклик колективу Московського автозаводу імені Ленінського комсомолу провести 17 квітня комуністичний суботник.

Колективи промислових підприємств Вірменії вирішили в день суботника випустити максимальну кількість продукції.

Не менш як 250 малолітражних автомобілів виготовляють під час суботника робітники Запорізького заводу «Комунар». Всі зароблені кошти буде передано у фонд нової п'ятирічки.

На суботник вийдуть тисячі залізничників.

Колектив новомосковського відділку памічає відремонтувати шість тепловозів, 70 вагонів.

Швейники Ташкентської фірми «Красная зоря» із заощаджених матеріалів виготовляють 17 квітня дві з половиною тисячі чоловічих, жіночих і дитячих пальт.

(Кор. ТАРС).

XVI КІРОВОГРАДСЬКА ОБЛАСНА ПАРТІЙНА КОНФЕРЕНЦІЯ

Визначною політичною подією завершився перший місяць нової п'ятирічки в житті трудящих орденоносної Кіровоградщини. 29 січня в приміщенні обласної філармонії відбулася XVI обласна партійна конференція. Її відкрив перший секретар обкому КП України М. М. КОБИЛЬЧАК.

Гучними оплесками делегати конференції зустріли пропозицію обрати почесну президію в складі Політбюро ЦК КПРС.

На свою чергову XVI партійну конференцію обласна партійна організація послала найдостойніших представників більш як шістьдесятитисячного загону членів і кандидатів у члени КПРС. Це люди, які власними руками творять достаток на заводах і в полі, які вирішують важливі питання комуністичного виховання трудящих, ведуть велику партійну роботу. На конференції присутні 24 Герої Радянського Союзу та Герої Соціалістичної Праці М. Ю. Єрещенко і П. Т. Громічук, О. В. Гіталов і Г. В. Балицький та інші. Десятики комуністів нагороджено за бойові подвиги та успіхи в труді орденами та медалями.

В роботі партійного форуму беруть участь понад 180 жінок, що є ще одним виявом розквіту радянської демократії в нашому суспільстві.

У важливий час зібралися комуністи Кіровоградщини на свою конференцію.

Трудящі області оглядають зроблене за восьмою п'ятирічку, намічають плани на наступну, дев'яту, у творчому горінні прагнуть сумлінною працею зустріти наступні XXI з'їзд КПРС та XXIV з'їзд КП України. Все це позначилося на ході конференції, яка по-діловому, з партійною принциповістю дала оцінку роботи за звітний період, накреслила важливі, конкретні завдання.

В порядку денному конференції: звіт обласного комітету партії; звіт ревізійної комісії обласної партійної організації; вибори обкому партії; вибори ревізійної комісії; вибори делегатів на XXIV з'їзд КПРС; вибори делегатів на XXIV з'їзд КП України.

З доповіддю обкому партії виступив перший секретар обкому КП України М. М. КОБИЛЬЧАК.

Доповідь про роботу ревізійної комісії зробив її голова В. В. КИР'ЯНОВ.

В обговоренні доповіді взяли участь п'ятнадцять чоловік.

ПЛЕНУМ ОБКОМУ КП УКРАЇНИ

Того ж дня відбувся пленум Кіровоградського обкому КП України, який розглянув організаційні питання.

Першим секретарем обкому КП України пленум обрав М. М. Кобильчака, другим — Д. П. Максименка, секретарями обкому — І. С. Іваненка, Л. Г. Кравченка, Д. С. Сивопапа. Обрано бюро обласного комітету КП України в складі: члени бюро — І. П. Валявський, П. Ю. Гриценко, І. С. Іваненко, Д. Т. Жмак, М. М. Кобильчак, Г. П. Ковшар, М. Т. Кондратенко, П. С. Кошеский, Л. Г. Кравченко, Д. П. Максименко, Д. С. Сивопапа; кандидати в члени бюро — А. А. Давиденко, Є. М. Комаров, М. Г. Гайдамака.

Завідуючими відділами обкому КП України затверджено: організаційно-партійної роботи — М. Т. Кондратенка, пропаганди і

агітації — О. К. Піскунова, сільськогосподарським — Ф. П. Дзядуха, промислово-транспортним — В. В. Спренжинна, легкої і харчової промисловості — В. І. Майдебур, будівництва і міського господарства — В. Т. Силіна, адміністративних і торговельно-фінансових органів — А. Д. Качана, науки та учбових закладів — В. І. Вибрика, загальним — С. І. Усенка, фінансово-господарським — Я. Я. Пихтіна. Головою партійної комісії при обкомі КП України затверджено Г. В. Балицького, редактором обласної газети «Кіровоградська правда» — А. П. Мостового.

У роботі пленуму обкому КП України взяв участь кандидат у члени Політбюро ЦК КП України І. С. Грушецький.

ЗАСІДАННЯ РЕВІЗІЙНОЇ КОМІСІЇ

Відбулося перше засідання ревізійної комісії Кіровоградської обласної організації КП України, обраної XVI обласною партійною конференцією. На ньому розглянуто організаційні питання. Головою ревізійної комісії обрано П. Т. Бурдіяна.

З доповіддю мандатної комісії партконференції виступив М. Т. Кондратенко. Учасники конференції затвердили її одностайно.

В роботі партійної конференції взяв участь і виступив на ній з промовою кандидат у члени Політбюро ЦК Компартії України, голова партійної комісії при ЦК КП України І. С. Грушецький.

Із заключним словом виступив перший секретар обкому партії М. М. Кобильчак.

Конференція прийняла розгорнуту постанову, яка дала оцінку діяльності обкому партії, узагальнила досвід партійної роботи, звернула увагу на недоліки, вказавши шляхи їх подолання, накреслила конкретні завдання господарського і культурного будівництва, організаційно-партійної та ідейно-політичної роботи, підвищення ролі первинних партійних організацій.

Було затверджено звіт ревізійної комісії.

Обрано новий склад обкому КП України та ревізійної комісії.

Конференція обрала делегатів на XXIV з'їзд КПРС та XXIV з'їзд КП України.

(Закінчення на 2-й стор.).

НА ФОТО: піонери міста вітають делегатів XVI обласної партійної конференції (зліва); під час перерви (зліва направо) завідувача молочно-товарною фермою колгоспу імені Леніна Новоградівського району Герой Соціалістичної Праці Катерина Пестріана ДМИТРОВСЬКА, бригадир очисної бригади шахти №3 тресту «Олександрівугілля» Іван ПОПОВ, зварник облрембудтресту Микола СЕРБІН та бригадир лінійно-монтажної дільниці Компаніївського районного об'єднання «Сільгосптехніка» Анатолій ЛАВРИНЕНКО.

Фото В. КОВПАКА.

ХІІ КІРОВОГРАДСЬКА ОБЛАСНА ПАРТІЙНА КОНФЕРЕНЦІЯ

НА РУБІЖ ДЕВ'ЯТОЇ П'ЯТИРІЧКИ

З доповіді першого секретаря обкому КП України М. М. Кобильчака

(Закінчення).

Під проводом партії Леніна в дружній сім'ї братніх радянських народів, говорить тов. Кобильчак, певенно з ясними перспективами трудящі Радянської України вступають в новий етап боротьби за втілення в життя накреслених партією. На рубіж дев'ятої п'ятирічки наша Вітчизна виходить ще більш міцною, монолітною і всім, чого досягла наша країна ми завдячили вмілому марксистсько-ленінському керівництву КПРС та її бойового штабу — ленінського Центрального Комітету.

Вся діяльність обласної партійної організації після минулої XV партійної конференції проходила під лозунгом успішного здійснення рішень XXIII з'їзду КПРС та XXIII з'їзду КП України, робота партійних, радянських та господарських органів, трудова і політична активність мас спрямовувалась на вдосконалення форм і методів управління народним господарством, краще використання комплексної механізації та автоматизації технологічних процесів, підвищення ефективності всіх галузей народного господарства, спрямовувалась на поліпшення і вдосконалення ідеологічної роботи в масах.

Доповідач дає широкий аналіз роботи комуністів області по організації трудящих на виконання завдань п'ятирічки. Увага всієї організації, підкреслює він, зосереджувалась на кращому використанні досягнень науки і техніки, досвіду передових колективів та новаторів виробництва, на підвищенні продуктивності праці, збільшенні випуску і поліпшенні якості продукції.

П'ЯТИРІЧНИЙ план обсягу промислового виробництва в цілому по області виконано достроково — 13 листопада минулого року. Понад план реалізовано продукції на 118 мільйонів карбованців. Обсяг виробництва за п'ятирічку збільшився в півтора рази, майже дев'яносто процентів усього приросту досягнуто за рахунок підвищення продуктивності праці. Збудовано 30 нових великих підприємств, у тому числі Михайлівський та Морозівський ауглерозізи, Помічянський елеватор та багато інших об'єктів.

Відраді зміни в житті колективів промислових підприємств викликала економічна реформа. Здійснюючи її, більшість підприємств під керівництвом партійних організацій поліпшила кількісні та якісні

З особливим натхненням працюють трудящі області в дні всенародної підготовки до з'їзду партії, виборуючи почесне право підписати трудовий рапорт Кіровоградщини XXIV з'їзду КПРС.

Однак у роботі промислових підприємств, наголошує доповідач, ще мають місце істотні недоліки. Окремі партійні комітети слабо здійснюють контроль за виконанням рішень партії та уряду з питань підвищення ефективності виробництва. Деякі підприємства працюють неритмічно, не виконують державних пла-

Виступає майстер машинного доїння корів колгоспу імені Дзержинського Знамянського району Т. Г. МАЦКЕВИЧ.

нів, допускають непродуктивні витрати. Повільно ведеться технічне переозброєння підприємств, значна частина устаткування морально застаріла.

БІЛЬШЕ могли б зробити і будівельники. Спорудження великої кількості об'єктів, розпорощення капіталовкладень по багатьох будовах призводить до зростання незавершеного будівництва, порушень строків здачі в експлуатацію важливих об'єктів. Незадовільно освоюються кошти, виділені на житлове й культурно-побутове будівництво. Найбільше відставання допущено в містах Кіровограді, Світловодську та Олександрії.

Далі доповідач аналізує підсумки роботи за п'ятирічку підприємств транспорту і зв'язку області, спинається на завдання, що стоять перед ними.

У новій п'ятирічці, наголошує М. М. Кобильчак, і зокрема в нинішньому році, перед колективами промислових підприємств та будов Кіровоградщини стоять великі й складні завдання — досягти різкого підвищення обсягу виробництва без збільшення чисельності працюючих на основі впровадження досягнень науки, техніки і передового досвіду, кращого використання резервів виробництва.

ПРЕДМЕТОМ особливої турботи обкому, міськомів і райкомів партії у звітний період були питання практичного виконання рішень XXIII з'їзду КПРС, XXIII з'їзду КП України та Пленумів ЦК КПРС і ЦК КП України по дальшому розвитку сільського господарства.

Минуле п'ятиріччя було для Кіровоградщини періодом дальшого піднесення всіх галузей сільського господарства. В області вирощено найвищий за весь попередній період урожай. Це дозволило успішно завершити п'ятирічний план по заготівлі продуктів рільництва. За звітний період Батьківщина одержала 2 мільйони 554 тисячі тонн зерна.

Працю хліборобів Кіровоградщини високо оцінили ЦК КП України та уряд республіки. За одержання багатого врожаю зернових у 1969 році області присуджено перехідний Червоний прапор ЦК КП України і Ради Міністрів УРСР. Такої ж нагороди були удостоєні Новоукраїнський, Маловисіківський та Ульяновський райони. Деяких успіхів у веденні рільництва добилися також господарства Устинівського, Петрівського та інших районів.

Проте обласна партійна організація не може миритися із серйозними недоліками, що допускаються у виробництві продуктів рільництва і тваринництва.

Багато господарств не ведуть наполегливої боротьби за підвищення культури землеробства, одержують низькі врожаї зернових та інших сільськогосподарських культур. Внаслідок цього область лише торік недоодержала близько 144 тисяч тонн зерна. Низька культура землеробства, зокрема, в багатьох колгоспах Знамянського, Кіровоградського і Компаніївського районів. Не використовують наявних можливостей збільшення виробництва зерна окремі господарства Світ-

ловодського, Онуфріївського та Олександрійського районів.

Основним завданням у рільництві, яке випливає з рішень липневих Пленумів ЦК КПРС і ЦК КП України, залишається збільшення виробництва зерна. В новій п'ятирічці нам необхідно щороку продавати державі (з урахуванням 35-процентної надбавки до основного плану) 1 мільйон 237 тисяч тонн зерна.

Великі й відповідальні завдання стоять перед тваринниками в новій п'ятирічці. Вже нинішнього року колгоспи і радгоспи області повинні продати державі: м'яса — 134 тисячі тонн, молока — 565 тисяч тонн, яєць — 184 мільйони штук, що значно більше, ніж було продано торік. При цьому треба врахувати, що кожному господарству необхідно обов'язково справитись із завданнями по надплановому продажу. Міськоми, райкоми партії, первинні партійні організації мають так побудувати свою роботу серед тваринників, щоб план першого кварталу по заготівлі м'яса, молока, яєць області виконала до 20 березня і тим самим внесла свій вклад у всенародну боротьбу за гідну зустріч XXIV з'їзду КПРС.

УСПІШНЕ здійснення планів комуністичного будівництва, відзначає доповідач, перебуває у прямій залежності від дальшого поліпшення організаторської і масово-політичної роботи партійних організацій. За звітний період обласна партійна організація зміцніла, ідейно загартовувалась, помітно розширила свої зв'язки з масами. Постійна увага до питань поліпшення організаційної структури, розстановки комуністів на вирішальних ділянках виробництва дала можливість створити в 179 первинних парторганізаціях партійні комітети, 1113 цехових і бригадних організацій та 2213 партійних груп.

Але, незважаючи на загальне поліпшення внутріпартійної роботи, в діяльності окремих первинних організацій є ще істотні недоліки. Деякі з них працюють безініціативно, мало дбають про підвищення ефективності промислового й сільськогосподарського виробництва, окремі комуністи не виявляють активності, допускають порушення Статуту КПРС.

Тов. Кобильчак спинається на питаннях удосконалення — контролю і перевірки виконання рішень партії, уряду, обкому, говорить про досвід, набутий окремими первинними організаціями, викриває недоліки в постановці контролю і перевірки виконання.

ПОТІМ в доповіді аналізується робота місцевих Рад депутатів трудящих, керівництво партійних організацій комсомолом.

Керуючись рішеннями XXIII з'їзду КПРС, XXIII з'їзду КП України, постановами ЦК КПРС «Про 50-річчя ВЛКСМ і завдання комуністичного виховання молоді», «Про роботу Красноярської крайової партійної організації по керівництву комсомолом», обком, міськомом і райко-

мобільчак, Онуфріївського та Олександрійського районів.

Цільне місце в доповіді було відведено аналізу роботи закладів народної освіти, підприємств побутового обслуговування, торгівлі і громадського харчування, органів охорони здоров'я, адміністративних органів, преси, радіо і телебачення.

Обговорюючи звітну доповідь, делегати давали оцінку діяльності обласного комітету партії, піднімали важливі питання господарського та культурного будівництва, комуністичного виховання трудящих.

Про бойовистість первинних партійних організацій, удосконалення форм і методів їх роботи говорив у своєму виступі перший секретар Кіровоградського міському партії І. П. Валявський. Перший секретар Маловисіківського РК КП України В. В. Гуля поділився досвідом роботи первинних організацій над вирішенням проблеми підвищення врожайності зернових, керівник бригади слюсарів ремонтників кар'єроуправління з м. Світловодська М. В. Павлов підкреслював особисту відповідальність комуністів за стан виробничих справ, про роботу по забезпеченню сільськогосподарського виробництва кадрами механізаторів розповів перший секретар Новоукраїнського райкому партії М. Г. Чередиш, організаторську і виховну роль партійних організацій — перший секретар Олександрійського міському партії П. Ю. Гриценко, боротьбу за підвищення продуктивності праці — керівник бригади формувальників заводу «Червона зірка» В. І. Гетьманець, шляхи збільшення продуктів тваринництва — майстер машинного доїння корів колгоспу імені Дзержинського Знамянського району Т. Г. Мацкевич, роботу місцевих Рад по успішному виконанню завдань господарського будівництва — голова виконкому обласної Ради депутатів трудящих П. С. Кошевський, дальшу механізацію сільськогосподарського виробництва бригадир тракторної бригади ордена Леніна колгоспу імені XX з'їзду КПРС Новоукраїнського району двічі Герой Соціалістичної Праці О. В. Птапов, патріотичний рух комсомольців та молоді Кіровоградщини за щедрий трудовий внесок на честь наступних партійних з'їздів — перший секретар обкому ЛКСМУ М. Г. Гайдамака.

Про важливі проблеми в роботі комуністів «Червоної зірки» говорить керівник бригади формувальників В. І. ГЕТЬМАНЕЦЬ.

показники, тим-то за роки п'ятирічки прибутки зросли в півтора рази.

Важливу роль у дальшому підвищенні ефективності виробництва, зміцненні державної дисципліни відіграли рішення грудневого (1969 р.) Пленуму ЦК КПРС, Лист ЦК КПРС, Ради Міністрів СРСР, ВЦРПС і ЦК ВЛКСМ «Про поліпшення використання резервів виробництва і посилення режиму економії в народному господарстві». Підтримавши ініціативу олександрійців, чотирнадцять районів та міст області завершили минулий, ювілейний рік без жодного відстаючого підприємства.

Під керівництвом районних і міських партійних комітетів кращі показники у соціалістичному змаганні в 1970 році добилися колективи підприємств комбінату «Олександрівський», Завалівського графітового комбінату, Кіровоградського заводу тракторних гідроагрегатів, Гайворонського піддільної заводи, Кіровоградської пилотувальної фабрики, Другого імені Петровського цукрокомбінату.

Уважні до виступів учасники конференції.

Фото В. КОВАКА.

ми партії добивались підвищення відповідальності первинних партійних організацій за стан роботи серед молоді. Та на цій важливій ділянці у нас ще не все гаразд. Окремі партійні організації глибоко не вникають у зміст діяльності комсомольських організацій, не подають їм повсякденної допомоги, форми й методи виховання молоді подекуди мають формальний характер.

ГОВОРЯЧИ про ідеологічну роботу в масах, М. М. Кобильчак, говорить, що основна увага зосереджувалась на кращій постановці марксистсько-ленінської освіти комуністів.

Доповідач підкреслює завдання лекційної пропаганди, політичної інформації серед трудящих. Він дає аналіз роботи профспілок та фізкультурних організацій.

Певних успіхів досягнуто на культурній ниві. Дальшого розмаху набрала художня самодіяльність. Яскравим свідченням

Важливі питання участі комуністів області у вирішенні поставлених партією завдань підняли у своїх виступах директор Богданівської середньої школи, заслужений учитель УРСР І. Г. Ткаченко, голова колгоспу імені Калініна Добромильського району Е. О. Головань, начальник будуправління № 1 тресту «Кіровоградсьбуд» В. К. Клименко, військовослужбовець Е. М. Комаров, секретар парторганізації колгоспу «Росія» Ульяновського району П. Ю. Равлик, голова облпрофради Д. Т. Жмак.

З великим піднесенням делегати XVI обласної партійної конференції прийняли вітальні листи ЦК КПРС і ЦК КП України.

Делегати натхненно виконали партійний гімн «Інтернаціонал».

РЕКОРД — НА-ГОРА

Молоді вугільники шахти № 3-біс активно включились в передз'їздовське соціалістичне змагання. Разом з досвідченими шахтарями вони вирішили переконатись в можливостях ефективнішого використання очисного механізованого комплексу, підготувати трудовий дарунок XIV з'їзду партії.

26 січня бригадир комплексної бригади, молодий комуніст Микола Перцев зібрав своїх хлопців:

— Працювати завтра якомога краще. Зібрано. Уважно.

Потім радилися, домовлялися. Проте, як організувати роботу ланки, кожного робітника. Ще і ще раз перевіряли готовність машин, механізмів, шахтного транспорту. Йшла розмова про роботу бригади Володимира Орловського з сусідньої шахти № 2-3. Адже вони вже встановили рекорд, 3600 тонн за добу видали на-гора. Та й середньодобовий видобуток у них перевищив 1410 тонн за рік.

Настав ранок 27 січня. Першою під землю пішла ланка Миколи Дєєва, 930 тонн палива видала за 6 годин. У ланці почесного шахтаря Василя Івановича Котельникова умови праці були дещо

складнішими. Тому й вийняли вони лише 845 тонн.

Наступні зміни, в яких працювали ланки Якова Іванова і Євгена Братченка, перевершили і вищегадані показники, 1050 і 1078 тонн — такий їхній результат.

Працювали напружено. Швидко змінювався цикл за циклом. Йшли без перерв кріплення сполучення штреків. Виставляли лише підхватити порода не встигала навіть обрубуватись слідом за пересуванням секцій комплексу. Це дозволило лише за один день — 27 січня — змонтити понад 15 кубічних метрів лісоматеріалів.

Наслідки роботи комплексної бригади цієї доби порадували всіх. Показники говорять самі за себе. Добове завдання на лаву — 1048 тонн. Відправлено на-гора 3903 тонн.

— Такого результату не досягла ще жодна бригада з буровугільних шахт країни, — так заявив у своєму поздравленні на мітингу начальник комбінату «Олександріввугілля» Філоненко М. В. Продуктивність праці робітника досягла 81,3 тони при плановій 23,4. Собівартість видобутої тони палива знизилася з 1 карбованця 61 копійки до 85 копійок.

З нагоди цієї події на шахті № 3-біс відбувся мітинг.

Л. БЕЛЯЯ,
редактор багатотиражки «Вугільник Олександрії».

КІНОМІТЦІ СЛУЖАТЬ НАРОДУ

В Кіровограді розпочала роботу фотовиставка «Народний фестиваль радиських фільмів виробництва українських кіностудій на Кіровоградщині присвячений наступним партійним з'їздам». Відкрити секретар обкому КП України Д. С. Сиволоп. Уже в перші дні роботи з виставкою, що красномовно розповідає про перебування кіномитців на Кіровоградщині, ознайомилися сотні людей.

На фото: кіровоградці знайомляться з виставкою.

Фото А. ПЕЧЕНЮКА.

НА ЧУТЛИВИХ ДОЛОНЯХ

«Серце на долоні...» Цей твір не тільки рекомендує автор — білоруського прозаїка Івана Петровича Шамякіна; символічна назва його показова для всього творчого набуток письменника, для його спосіб зображення людини. Сирапді, герої Шамякіна — це їх почуття. Їх світ, їх серця на чутливій долоні письменника. Але в розкритті психології йому найменше імпонує метод скальпеля. Коли розгортати паралель з медичним інструментарієм, варто зупинитися на фонендоскопі (до речі, обидва інструменти — і скальпель, і фонендоскоп — фігурують у руках героїв Шамякіна): не примушуючи до рефлексії і сповідальних монологів, письменник вислуховує серцебиття своїх героїв у найрізноманітніших життєвих ситуаціях.

30 січня цього року письменникові минуло 50 літ. Половину прожитого відає І. Шамякін літературі. Перший роман, який приніс письменникові читачке визнання (і, додам, звання Лауреата Державної премії СРСР), вражає точністю зображення (українському читачеві роман «Глибока течія»

зайнятий у перекладі В. Козаченка, нішого земляка).

Разом з І. Науменком, автором передмови до п'ятитомного зібрання творів І. Шамякіна, ми можемо висловити подив і повагу до хисту білоруського митця. «Я, наприклад, подумав, — пише І. Науменко, — що Іван Шамякін сам був у партизанах, тому зміг так добре й переконливо намалювати картину народної боротьби. Пізніше виявилось, що письменник знаходився далеко від прифронтових місць, воював на Півночі, аж під Мурманськом. І це тільки зміцнило до нього повагу».

Унікаючи чорно-білого зображення, І. Шамякін зберігає за собою право відверто заявити про свою позицію, позицію письменника-комуніста. У читача не залишається двоїстого враження ні про одного з персонажів його романів. У «Глибокій течії» переконливо показано, як оглядає нутро дорослу людину позначка на його поведінці. Інстинкт самозбереження, страх перед смертю — провідний мотив дій і вчинків Матвія Кузіша. В романі цей образ послідовно обставляється тваринними атрибутами.

тими, його поведінка уособлюється поведінкою тварин. Зберігаючи свою інкубу, він служить німцям, прикидаючись у партизанському таборі своїм. Попавши з партизанами в оточення і здобувши дані для німців, «невідомою гадюкою повзав він по табору», намагався вислизнути з оточення. І як тільки відчув, що втік від смерті, Кузіш «затиснув долонями рот, щоб не крикнути від тваринної радості...» Така поведінка дискредитує Кузіша в очах читача, заслугою не полишаючи там місця ніким іншим почуттям, крім огиди.

Навіть епізодичні персонажі Шамякіна запам'ятовуються читачеві. В одній усюго лише сцені зустрічаємося ми з Димарем-Соколовим-Березонським. Кравець за професією, «пізнаючи людей по одязу він умів добре». При зустрічі з ним письменник Шамякін відміняє про себе: «Зумів оглянути мене так, щоб не зустрітись поглядами». Ця друга — теж «професійна» — звичка з головою видає дрібну душу зрадника, для якого потребою стало обминати поглядами людські очі.

Білоруські критики (І. Науменко,

В. Карпов та ін.) високо цінують внесок І. Шамякіна у розробку воєнної теми. Циклом автобіографічних повістей «Тринадцять щастя» письменник, як відмітив дослідник білоруської прози О. Адамович, разом з іншими митцями почав новий поворот до цієї складної теми.

Не зовнішня краса привертає увагу в позиційних героях І. Шамякіна. Оглядний лікар Ярош, настиглий в пошуках правди, а зовні вайдуватий Шиколіч, колгоспні трударі-брати Костянки, симпатичні і прості героїні багатих романів — усі вони привабливі найперш ставленням до своїх обов'язків, сильними пристрасними, енергійним втручанням у життєві справи.

Ось перша зустріч з героєм «Серце на долоні»: «Лікар Ярош стояв на даху веранди й, закривши пальці в рота, свистів. Свистів він так, що, здавалось, з глибокої оселі посипається листя. У блакитну безодню неба все вище й вище піднімався табунець голубів. Вони кружляли над дахом. У «міколатських червоних» горіли крила. Раптом табунець ніби вітром здуло, мить — і він опинився далеко над бором. І лікар мало не полетів слідом за ним. Ступив на самісінький край покрівлі, під його вагою натужно скрикнули сохи веранди, задергали шибки. Він хвилювався мов хлопчик. Сонце, підбившись над бором, світло промінням у лице, слідило, Ярош

затулявся від нього не долонею, а якимось по-дитячому ліктем».

І вже до кінця твору читача не полишає тепле почуття приязні, симпатії до цієї людини.

Незважаючи на малу мобільність великої форми, І. Шамякін ставить на своїх романах актуальні суспільні проблеми. Кожен з 3—4 роки він створює роман: «Глибока течія» (1949), «У добрий час» (1952), «Джерела» (1957) і т. д. У «Сніжних зимах» (нам цей твір запропонувала оперативна серія «Романи й повісті»), знову по-значеному злободенню, письменник значно обнови, розширив свою палітру, збагатив її змістовними внутрішніми монологами з роздумами про складні життєві шляхи людини. Це мистецьке збагачення, яке сталося напередодні півстолітнього ювілею, глибоко симптоматичне: письменник — у розквіті творчих сил.

Минулого року, коли мені випала нагода перечитати твори І. Шамякіна на мові оригіналу, я був свідком їхньої популярності у читачів. В той час, поки у інших одного з провідних білоруських письменників перекладаються на мови інших народів, на сторінках білоруської (та й російської) періодики друкуються нові його твори; часописи з ними не затримуються ні на полицях кіосків, ні в бібліотеках.

М. КОДАК.
Вітебськ — Кіровоград.

УСПІХИ РАДЯНСЬКОЇ КОСМОНАВТИКИ

1970 рік відзначений рядом видатних досягнень радянської космонавтики. Серед них — рекордний за тривалістю політ пілотованого корабля «Союз-9», станція «Луна-16», яка привезла на землю зразки місячного ґрунту, і «Луна-17», що доставила на місячну поверхню самохідну лабораторію «Луноход-1». Всього за минулий рік у космос запущено 87 радянських космічних апаратів. Багато з них призначалися не тільки для наукових досліджень, але й для збирання інформації, яка безпосередньо використовується в народному господарстві країни.

У переддень 1971 року радянська автоматична станція «Венера-7» зробила посадку на поверхню іншої планети. В кінці ділянки спуску на Венеру швидкість зниження апарата відносно планети стала нульовою — апарат зробив посадку. Сигнали спускного апарата після посадки приймалися ще протягом 23 хвилин. Виміри показали, що на поверхні планети в місці посадки спускного апарата станції «Венера-7» температура становить 475 плюс мінус 20 градусів Цельсія, тиск — 90 плюс мінус 15 атмосфер.

Таким чином, в результаті цього польоту остаточно встановлено, що Венера має надзвичайно сильно розігріту атмосферу, густину якої біля поверхні приблизно в 60 раз перевищує густину атмосфери біля поверхні Землі.

Вперше наукова інформація передавалася безпосередньо з поверхні іншої планети сонячної системи.

Ці наукові результати значно розширили наші знання про найближчу до Землі планету. Зроблено черговий важливий крок у вивченні космічного простору і планет сонячної системи.

(ТАРС).

НАТХНЕННЯ З ВИСІ

ТВОРЧИЙ ЗВІТ ХУДОЖНИКА

З творчістю цього художника читач дещо знайомий, оскільки час від часу на сторінках нашої газети і «Кіровоградської правди» з'являються портретні зарисовки передовиків виробництва. Автор їх — завідувач відділом Новомиргородського районної газети «Червона зірка» Віктор Шул'га.

Кілька днів тому в фойє кінотеатру «Мир», що на вулиці Карла Маркса в Кіровограді, відкрилась персональна виставка робіт самодіяльного художника. Виставку відкрив начальник обласного управління культури Ф. О. Цигульський.

Про район, де живе і працює художник, про автора представлених робіт

розповів лектор Новомиргородського райкому КП України Д. Г. Кизіль.

На відкритті виставки були також присутні завідувач відділом пропаганди і агітації Кіровоградського міськкому партії М. А. Каліч та заступник начальника обласного управління культури В. П. Ярош.

Прийшли ознайомитись з роботами і привітати їх автора місцеві художники. Близько трьохсот робіт, різного жанру і різної техніки виконання, вводять у світ образів художника. Це — пейзажі, які переважають більшість, портрети, натюрморти, жанрові композиції.

Центральне місце на виставці посідає серія графічних робіт (туш, перо), присвячених В. І. Леніну. «Революції кроки сажени», «В. І. Ленін», «Ленін в Шушенському», «Аппасіоната», що відтворюють образ вождя революції, стали творчим звітом художника перед Ленінським ювілеєм.

Віктору Шул'зі притаманне ліричне сприйняття світу. Не випадково серед його робіт переважають пейзажі. Віддалені куточки гаїв, стрічка неширокої, але прозорої Вісі, степ знайшли відображення на папері і картоні. Багато пейзажів несуть в собі певний настрій, передають стан природи, ставлення до неї художника. Можна сміливо сказати, що в акварельних роботах художник піднявся до високого рівня. Варто ознайомитись з такими листами як «Марево восени», «Велика вода», «Струмок серед снігів», «Рання осінь», щоб переконатись наскільки їх автор тонко відчуває природу. Привертає увагу художника і міський пейзаж («Вогні мого міста» тощо).

Роботи, виконані олійними фарбами, менш вдалі. В них не завжди кольорова гама відповідає задумові художника, хоч приємно виділяються «Новомиргород» та етюд «Чекання».

Повернувшись ще раз до акварелей В. Шул'ги, хочеться зауважити, що на виставці, на жаль, знайшли місце і такі, що хибують на ілюстративність і «красивість». Зокрема, «Місячна соната», «Місячна ніч».

Жанрові композиції — нечисленні і щось певне про них сказати важко. Автору слід більше працювати над композицією жанрових робіт, над виразністю персوناжів.

Окрім «Ленініани», глядач зустрічається на виставці ще з кількома творами художника, виконаними тушшю. Хочеться виділити «До в'язується човин», «Портрет матері». Невелика робота «Напередодні жнива» наводить на думку, що автору слід більше працювати в напрямку замальовок трудових буднів радянських людей, більше заглиблюватись в життя. Незважаючи на те, що акварельна робота недосконала, в ній відчувається вміння художника знайти потрібну точку зору, використати можливості лінії, ритм чорних і білих плям.

Кілька слів відносно експозиції. Варто було б найменш вдалі роботи не виставляти (бо не кількість, а якість говорить на користь художника), і звільнити місце для більш систематизованого розміщення творів.

Хочеться щиро привітати автора представлених робіт і побажати йому постійного росту і щедрого ужимку на творчій ниві.

Б. КУМАНСЬКИЙ.

На фото В. ШУЛЬГА.

ТРИВАЛИЙ ПРОЦЕС

ПРОДОВЖУЄМО РОЗМОВУ
ПРО ВИБІР ПРОФЕСІЇ

ПРОБЛЕМА підготовки молоді до свідомого вибору професії — не нова, але вона актуальна і збереже свою актуальність у майбутньому. Це зумовлено поділом праці. Розв'язання даної проблеми означає здійснення на практиці принципів «від кожного за здібностями».

Н. К. Крупська писала, що коли професію вибрано правильно, то інтереси виробництва й робітника збігаються. Але до вибору професії молоді людини потрібно готувати. Це добре розуміє педагогічний колектив Голицівської середньої школи.

В школі проводиться профорієнтаційна і профконсультаційна робота. Педагогічний колектив дійшов висновку, що професію самовизначення — не одноразовий акт, а тривалий процес, що проходить кілька вікових етапів.

Професійні бажання молодших школярів нестійкі, поверхові. Тому вчителі молодших класів в елементарній формі на уроках читання і праці ознайомили своїх учнів більш як з 40 професіями. В бесідах і під час проведення екскурсій на тваринницьку ферму, колгоспний сад виховують у них повагу до корисної праці, людей праці. Спостереження за учнями, проведення бесід, диспутів і анкет, написання творів показали вчителю, що підлітки, особливо восьмикласники, більш серйозно ставляться до вибору професії, але їм часто бракує знань про їх зміст, соціальну цінність.

Виходячи з цього, педагогічний колектив школи перебудував свою роботу так, щоб в процесі навчально-виховної роботи ознайомлювати учнів з актуальнішим колом професій і спеціальностей, з перспективами їх розвитку та шляхами набуття професійної кваліфікації.

Вчителі на уроках з трудового навчання знайомлять учнів з цілим рядом спеціальностей (слесарь-складальник, механік-наладчик, токарь, столяр, механізатор, доярка, агроном, зоотехнік і т. д.). Вчителі математики В. С. Білоус, А. Р. Чабан на своїх уроках показують застосування математичних знань у різних галузях діяльності людей, дають короткі інформації про професії, для яких найважливішим є знання з математики, як-от: рахівник, бухгалтер, статистик, економіст. У темі «Функції і графіки» стисло знайомлять учнів з приладами, що креслять графіки температур або газового режиму в домашніх печах тощо. Величезні можливості для ознайомлення учнів з багатьма професіями, пов'язаними з технікою і військовою справою на уроках фізики, використовують вчителі М. Ф. Щирба і В. Я. Голованов. Вчителька Л. Г. Голованова на уроках хімії і біології водить учнів у сільськогосподарського виробництва: (сталевар, вагальник, хімік-лаборант, агроном-сентомолог, агроном-садівник і т. д.). Ознайомлення учнів у процесі навчання з різними видами виробничої діяльності людини проводять вчителі в кожному класі, при вивченні різних предметів, не порушуючи логіки даного предмета.

Важливою ланкою в справі профорієнтації учнів є заняття предметних гуртків, де є найбільш можливі викиди нахилу учня, його здібності, вміння набуті на уроках теоретичний матеріал застосовувати на практиці. Учням, які мають більш здібності, вчителі дають складніші задачі і завдання, виховуючи цим поглиблений інтерес до даного предмета, а через нього до професій, пов'язаних з ним.

Робота серед учнів проводиться у такій послідовності, щоб насамперед виховати готовність працювати на вимогу суспільства там, де на той час буде потрібно, переконання в тому, що праця на загальну користь є моральним обов'язком кож-

ної радянської людини, змістом її життя. Цьому сприяють бесіди, диспути, темою яких є праця і ставлення до неї. Так у 8 класі класний керівник у літвічці провела бесіду на теми: «Праця розумова і фізична. Поступове стирання істотних відмінностей між цими видами праці в радянському суспільстві», «Ордені трудових звитяг». У 9 класі проведено усний журнал на тему: «Трудові подвиги комсомолу в наші дні» і бесіда «Щастя народжується в праці». Десятикласники провели диспут «У чому справжня краса людини».

Класні керівники з'ясовують, до яких професій учні виявляють особливий інтерес, яким професіям надають перевагу. Для цього у 10 класі було проведено твір на тему: «Яку професію я маю намір обрати і чому», у 8 класі анкету «Які професії тобі подобаються», а в дев'ятому — анкету «Яку професію я хочу обрати».

Попри цьому формою профорієнтаційної роботи серед підлітків і старшокласників є зустрічі з представниками різних професій. Так, у 1969 — 1970 роках у 9 класі в урочистій обстановці було проведено зустріч з працівниками нашого села (агрономом, зоотехніком, механізатором, дояркою, акушеркою). З їх розповідей учні дістали відповіді на питання, які їх цікавили. Учні розповіли, що їм подобається і чому вони мріють стати по закінченні школи (швачкою, механіком, хіміком-лаборантом, машиністом екскаватора, вихователем в дитсадку). Подібні зустрічі планують провести класні керівники і в цьому році.

Одним з видів ознайомлення учнів з професіями є екскурсії. Вони конкретизують, уточнюють уявлення про організацію і умови праці на сучасному виробництві, про права і обов'язки людей різних професій. Тут

же організуються і зустрічі з передовиками виробництва, розкриваються привабливі і важкі сторони професії. Так, учні 9 — 10 класів провели екскурсію на тракторну бригаду, де механік колгоспу «Зоря комунізму» В. Г. Мельник ознайомив їх з новими машинами і принципами їх роботи.

В школі 11-й рік працює навчально-виробнича бригада. За нею закріплено 46 гектарів орної землі. Під час праці в бригаді учні практично знайомляться з професіями і спеціальностями сільськогосподарського виробництва. Багаторічними учнівська бригада прищепила любов до праці в сільському господарстві, і вони здобули спеціальність механізатора, доярки, агронома, ветлікаря і механіка. Серед них доярка колгоспу «Зоря комунізму» Дмитрієва Ніна, яка за видатні заслуги нагороджена медаллю «За трудову доблесть» та багато інших.

В багатьох випадках вибір професії залежить від бажання батьків учня. В зв'язку з цим вчителі школи, класні керівники проводять роз'яснювальну роботу серед батьків на класних батьківських зборах, в індивідуальних бесідах, дають відповідні поради і домагаються, щоб батьки зважали на нахили учня, його знання, фізичні та моральні якості при виборі напрямку майбутньої виробничої діяльності.

П. ОПАНАСЕНКО,
заступник директора по навчальній частині Голицівської СШ Олександрівського району.

ХТО ЗАМІНИТЬ ВЕТЕРАНІВ?

На республіканській нараді фізкультурного активу голова комітету по фізичній культурі і спорту при Раді Міністрів УРСР у своїй доповіді зауважив, що майбутнє нашого великого спорту залежить від рівня роботи по фізичному вихованню учнівської молоді, діяльності дитячо-юнацьких спортивних шкіл, головним завданням яких є підготовка юних спортсменів вищих розрядів, пошук і відкриття нових талантів.

В цьому напрямку останнім часом поліпшили свою діяльність фізкультурні організації нашої області. Та прорахунки ще досить помітні. На засіданні президії обласної профради цим дилем було заслухано питання про роботу ДЮСШ при обласній Раді ДСТ «Спартак». Відзначалося, що тренерський склад школи досить поліпшив роботу по організації і проведенню навчально-тренувального процесу. Тепер у школі працює 16 учбових груп з двох видів спорту: баскетболу і футболу. Своєю майстерністю тут піднімають 177 юнаків та дівчат. Поліпшилася підготовка спортсменів вищих розрядів. Якщо в 1969 році тут було лише 3 кандидати в майстри спорту і 12 першорозрядників, то тепер їх стало 12 кандидатів в майстри спорту і 12 першорозрядників. Наприклад, юніори «Спартак» на першості України були шостими, коли тривали змагання з баскетболу на байдарі і каное, велосипедисти теж увійшли в десятку найкращих. Шість вихованців школи ввійшли до складу збірних України ДСТ «Спартак». Це фехтувальники: кандидат в майстри спорту Євген Туляков, Олег Габар, Василь Олексієнко, першорозрядники Юлія Штанденко, велосипедистка кандидат у майстри спорту Олександра Кученко та першорозрядник Віктор Храпанченко.

І все ж прорахунки в роботі ДЮСШ були причиною того, що тут перестали діяти всі групи та відділення. Із 22 затверджених навчальних груп із трьох видів спорту тепер працює лише 16. З трьох відділень відділення навчання 45 фехтувальників. Не трібають три групи з велоспорту (35 чоловік). Потребує крайнього постановки навчально-тренувальної роботи з велосипедистами (тренер В. Кукуруза). Аде тут зосередити відсутні 6-8 учнів. І це тому, що тренера В. Новіков та В. Кукуруза недостатньо приділяють уваги виховній роботі з юними спортсменами. Відсутній зв'язок з школою, батьками. І в першу чергу в цьому повинна директорка ДЮСШ В. Гурського, недостатній контроль з боку голови обласної Ради ДСТ «Спартак» М. Артеменка. Як не дивно, але й донині в школі існує погана практика відбору дітей у відділення за видами спорту, коли комп'ютеруються учбові групи. Набір проводиться лише в кількісному відношенні, а за якістю тут забувають.

Президія облпрофради звернула увагу М. Артеменка та В. Гурського на низький рівень учбово-спортивної та виховної роботи серед учнів ДЮСШ, зоб'язала обласну раду ДСТ «Спартак» докорінно поліпшити спортивно-масову роботу, забезпечити якісний набір в групи першого року навчання і збереження цього контингенту до 4-5 років. Фізкультурним активістам ДСТ «Спартак» підібрали і закріпили висококваліфікованих тренерів і викладачів за видами спорту.

Леонід ТЕНДЮК

(Продовження. Початок в газетах за 19, 21, 23, 26, 28 січня).

Спостережливості йому, може й не бракує, адже про більшість моєї школи знає. Коли це я жаждав, як він мовить? Такого не пригадаю. Базіка!

Анукін сидить наопроти мене за невеличким столиком на лаві, де я недавно теж відпочивав, в одному тильнику-безрукаві та в штаних, з високо відрізнаними халашами — шортах. Пло його розтануване. На ногах і руках, навіть на спині, якісь дивовижні птахи, ведмеді, леви, огрядні тітоньки, розпатлані дівчата, високі шогли, різноманітні якорі, інші корабельні такеж.

Обличчя Анатолія багате мімікою, нервово, і урешті надмірно рухливий. Сидить, як китайський ляльковий бодур: ноги підбиває під себе, у такт хвилям, що розгойдують судно, нахилиється то низько вперед, то голову відкидає назад. Кожен порух його сухорлявого тіла і зміна в міміці обличчя передається тим втанутованим левам і тітонькам, і вони починають ворухитися, вишкірюватись чи сміятися — все приходить в рух, немов почалася дика оргія.

Ну й морячок!

Ми ще не встигли «перемити» кісточки кожного матроса, як до каюти завітав дядя Вася.

— Е, сусіди, — присоромив, — так не годиться. Люди он трудяться, а вони фі-

лософію розвели. Мерщій на палубу! — звелів.

Дарма, що ми тільки-но з вахти, нава-зу доведеться скоритися: вчені ладнають для пробного спуску прилади і їм слід допомогти!

— Настанову стерпома про безвідплатну поміч науці — в дії, — невдоволено пробурмотівши, почев одягатися Анукін.

— Вона, вона, — підтакнув дядя Вася.

— Якщо та наука вимагає жертв, треба їй послужити!

Поволеньки залишає каюту.

Скребло, яким оббивають іржу; швабра, щоб подраїти палубу; голяк — її замість, — все це наша зброя. Анукін зауважив, що ці допотопні знаряддя коли-небудь та замінять більш досконалими. А поки що ми орудуємо ними. І знаємо ми трохи в навігації: що таке компас, сектан, курсограф. З ними нас і в школі знайомили, там, на Першій річці. І на судні шоразу доводиться мати справу. Бо то — наше знаряддя, ним ми озброєні. І ті, що вийшли на штурм океану, озброєні теж. Та ще й які!

Ось він зітхав під нами, могутньо і вільно, океан-море. А десь там, під його багатокілометровою товщею, мов шрами на тілі землі, гілбоченні западини; пасма гір, широкі долини — світ загадковий і незвіданий. А ще нижче — вічний клекіт вічного вогню, країна Плутонія, комода, в якій сховано

незліченні поклади — корисні копалини, потаємне, ніким не бачене обличчя Землі.

— Від амеби до розумних істот — все, хлопці, народилося в океані, бо океан — колись життя, — проінформовав нас молодий науковець, якому допомагав переносити важку прилад.

— А людина теж з океану? — встав у розмову Анукін.

— З нього, — відповів науковець.

— Значить, і я дити води? — невгадав Анукін.

— Якщо ти розумна істота, значить, теж з океану.

— Ага, піймав облизня!

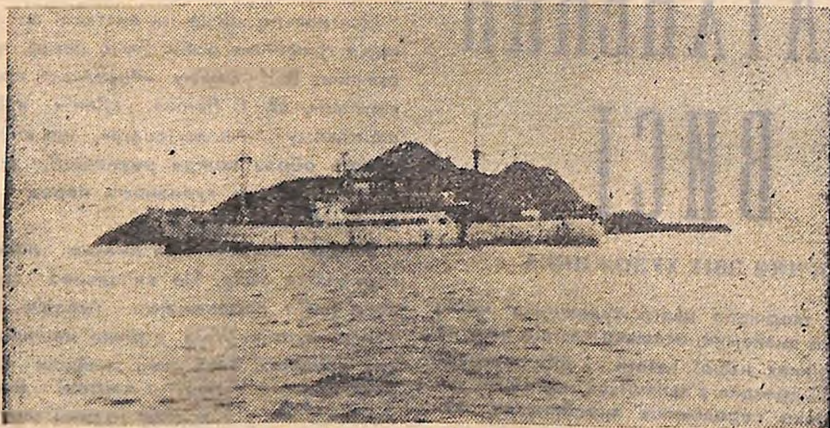
Ми продовжуємо трудитися.

... А ще я чув, ніби матінка Природа кляче від тасмиць життя сховала саме в океані. Ото й вирушай на пошуки їх, як аргонавти в давнину, наші вчені!

Напередодні відплиття «Витязя» начальник експедиції познайомив нас із програмою робіт, що їх повинні провести в рейсі.

— За влучним висловом океанографа Вевелла, — сказав Гліб Борисович Удінцев, — людство знає дно Індійського океану гірше, ніж поверхню Місяця. Його лише недавно заходилися штурмувати.

(Далі буде).

«Витязь» у плаванні.

Наша адреса і телефони

м. Кіровоград, вул. Луначарського, 36
Телефони: відповідального секретаря — 2-45-35,
відділу військово-патріотичного виховання і спор-
ту — 2-45-35, решти відділів — 2-45-36.

«МОЛОДОЙ КОМУНАР», орган Кіровоградського
обкома ЛКСМУ, г. Кіровоград.

Друкарня ім. Г. М. Димитрова, обласного управління
по пресі, м. Кіровоград, вул. Гліни, 2.